

Paarden stellen geen vragen

Door Harrie Verrijt

Hoe krijg je een psychisch gestoorde crimineel weer in het gareel? Over die vraag heeft de psycholoog dr. Ulrike Boon-Thiel uit Soerendonk zich het hoofd gebroken. Zij is eigenaar van het instituut voor therapeutisch paardrijden Hippo Campus en het is dan ook niet zo vreemd dat haar antwoord luidt: laat gestoorde criminelen contact met paarden hebben.

Ulrike Boon ontwikkelde een therapie met paarden voor criminelen die door de rechter tot ter beschikking stelling (tbs) zijn veroordeeld. In de tbs-kliniek in het Overijsselse Balkbrug, waar dergelijke zware gevallen gedwongen worden opgenomen, begeleidt ze een eerste proef met haar therapie.

„Het zijn vaak geheel ontwrichte mensen die zich van ieder ander mens hebben afgekeerd”, zegt de voormalige Oostenrijkse. „Ze vinden het bedreigend om met andere mensen over henzelf aan de slag te gaan. De psychotherapeuten die aan hun hoofd zeuren zijn ze meer dan beu en dat maakt ze onbereikbaar. Maar een paard schrijft niets op en stelt geen vragen. Contact met een paard kan hen leren weer vertrouwen op te bouwen in een ander.”

Al in haar jeugd in Oostenrijk was Ulrike Boon door het 'paardenvirus' besmet, zo zegt ze zelf. Tijdens haar studie psychologie had ze geen tijd voor haar hobby, maar in haar achterhoofd bleven paarden een rol spelen. Toen ze bij de Oostenrijkse justitie met gestoorde criminelen werkte kwam ze voor het eerst op het idee om de viervoeters bij de behandeling te betrekken.

Klinieken

Mevrouw Boon-Thiel ontdekte

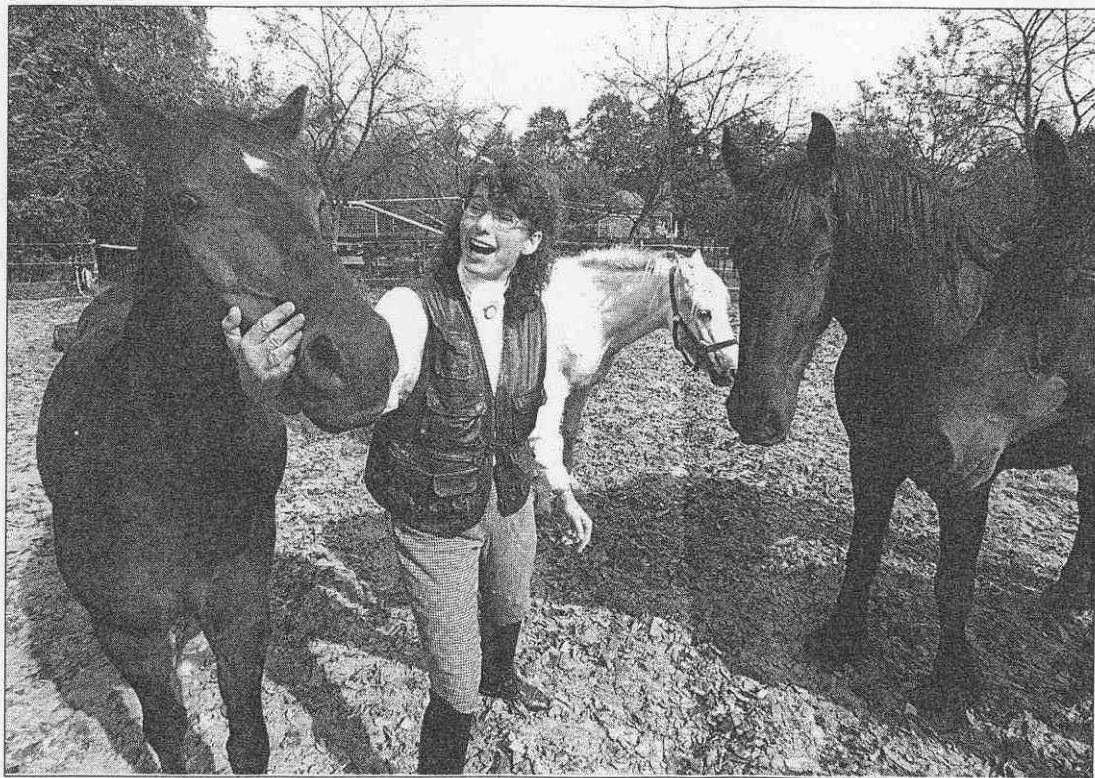

Foto: Kees Martens

• **Ulrike Boon-Thiel tussen de paarden in haar instituut voor therapeutisch paardrijden Hippo Campus in Soerendonk.**

dat paardrijden als therapie voor andere doelgroepen in Duitsland al bestond. „Ze hebben het daar op hun eigen grondige manier georganiseerd met klinieken en opleidingen. In een ziekenhuis in München is een therapeut full time bezig in een manege die aan het ziekenhuis is verbonden. Ze hebben er vier soorten therapieën. Een daarvan gebruiken fysiotherapeuten voor revalidatie van patiënten die bijvoorbeeld een ongeluk hebben gehad. Een andere tak is paardrijden voor zwaar lichamelijk gehandi-

capten. Met orthopedagogisch paardrijden voor moeilijke jongeren zijn ze al heel ver. En de laatste jaren zijn ze ook bezig met psychotherapeutisch paardrijden voor niet-criminele psychiatrische patiënten.”

Experimenten

De Duitse ervaring heeft de Soerendonkse psychologe gebuikt als wetenschappelijke basis voor haar therapie. „Bekend is wat je niet moet doen; wat psychotherapie met paarden kan gevaarlijk zijn. Paarden kennen alleen

een heel directe vorm van communiceren. Terwijl patiënten heel vaak iets anders zeggen dan ze bedoelen. Ook paarden zijn verschillend. In mijn campus heb ik een therapiepony die wel lief is, maar wat sterker reageert op prikkels en wat vinniger pasjes zet. Een ander paard is juist uitgesproken rustig en werkt heel ontspannend. Je moet als therapeut dus patiënt en paard goed kennen en weten of je het doel dat je tevoren stelt bij die patiënt met dat paard kan halen.” Ulrike Boon-Thiel is drie jaar

geleden vanuit Oostenrijk naar Soerendonk verhuisd. Daar geeft ze psychotherapie met hulp van paarden. Op bescheiden schaal, want ziektekostenverzekeraars betalen de kosten nog niet. Vorig jaar benaderde de Balkbrugse tbs-kliniek haar om experimenten wetenschappelijk te begeleiden. „In die kliniek werken ze al met een boerderij waar arbeidstherapie wordt gedaan met patiënten die op de nominatie staan om genezen te worden verklaard. Op die boerderij zijn ook paarden die de arbeidstherapeut liet pa-

tiënten al wat oefeningen met paarden doen. Hij heeft de behandelend arts achter zich gekregen.”

Boon-Thiel is eerst aan de slag gegaan met het opleiden van de therapeut en de paarden. „Ik heb in overleg met de artsen behandelplannen opgesteld voor twee patiënten. Mensen met een persoonlijkheidsstoring, antisociaal, vaak racistisch. Alles behalve lieverdjes dus, maar wel mensen die in hun vroegste jeugd geen liefde, steun en andere voor een kind primaire behoeften kregen. Het hoofddoel van de therapie is ze te leren weer vertrouwen te krijgen.”

Inmiddels worden nu vier maanden oefeningen gedaan met de twee patiënten. De oefeningen beginnen en eindigen met het onder begeleiding verzorgen en op- en afstijgen van het paard. Het dier loopt rondjes aan de hand van een touw dat de therapeut in handen houdt. De patiënt begint met het meelopen en aanraken van het paard en bestijgt het uiteindelijk.

Tijdens diverse oefeningen wordt als vanzelf lichamelijk contact tussen paard en patiënt gemaakt. Afhankelijkheid van het paard en reactie van het paard op instructies van de patiënt zijn belangrijk hulpmiddelen.

Ulrike Boon: „We zien nu al dat er bij deze jongens emoties loskomen waar de psychotherapeuten al lang naar op zoek zijn. Ik denk niet dat deze therapie hopeloze gevallen weer beter maakt. Maar hij kan wel als een catalisator werken, als manier om toegang tot de patiënten te krijgen. Of om een proces dat vastgelopen is weer vlot te krijgen en zo te voorkomen dat ze hopeloze gevallen worden.”